

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(پیمان طیار)

حالت کمی تابع خطی:

$$y = ax + b$$

$$\left. \begin{array}{l} A_1^1 \rightarrow 1 = a(1) + b \rightarrow a + b = 1 \xrightarrow{x(-1)} -a - b = -1 \\ B_2^2 \rightarrow 2 = a(2) + b \rightarrow 2a + b = 2 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{جمع ۲ معادله}} 2a \quad 1$$

$$\Rightarrow a = \frac{1}{2} \xrightarrow{A_1^1} \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \Rightarrow b = \frac{1}{2}$$

$$y = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2}$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه ۶۱)

۲- گزینه «۳»

(محمدراسری)

اگر معادله خط را استاندارد کنیم (مطابق $y = mx + h$)، داریم:

$$y = -\frac{1}{2}x + 2$$

که شیب خط منفی است و عرض از مبدأ مثبت است، بنابراین تنها، گزینه «۳» می تواند صحیح باشد.

(نمودار تابع قطعی، صفحه های ۵۶ تا ۶۲)

۳- گزینه «۳»

(میتهم فشنوری)

اگر دهانه سهمی به سمت پایین باشد، $a < 0$

دهانه سهمی به سمت بالا باشد، $a > 0$

پس گزینه «۱» رد می شود.

محل برخورد سهمی با محور y ها برابر عرض از مبدأ است چون عرض از مبدأ منفی است پس $c < 0$ گزینه «۴» نیز حذف می شود.

محور تقارن نیز منفی است، پس:

$$x = -\frac{b}{2a} < 0 \Rightarrow b < 0$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۶)

۴- گزینه «۳»

(پیمان طیار)

اگر S_{yS}^{xS} مختصات راس سهمی $f(x) = ax^2 + bx + c$ باشد آن گاه ضابطه

آن را می توان به صورت $f(x) = a(x - x_S)^2 + y_S$ نوشت. پس

$$f(x) = a(x - x_S)^2 + y_S$$

$$S_{-1}^1, A_{-2}^0$$

$$f(x) = a(x - 1)^2 + (-1)$$

$$\Rightarrow -2 = a(0 - 1)^2 - 1$$

$$-2 = a - 1 \Rightarrow a = -1$$

$$f(x) = -1(x - 1)^2 - 1$$

$$= -x^2 + 2x - 2$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۶)

۵- گزینه «۲»

(میتهم فشنوری)

$$x = -\frac{b}{2a} \rightarrow -1 = -\frac{2}{2a} \rightarrow -2a = -2 \Rightarrow a = 1$$

$$y = 1(-1)^2 + 2(-1) + c = 2 \rightarrow 1 - 2 + c = 2 \rightarrow c = 3$$

$$\sqrt{\frac{a}{c}} = \sqrt{\frac{1}{3}} = \frac{1}{\sqrt{3}} \rightarrow \text{گویا کردن} \frac{\sqrt{3}}{3}$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۶)

۶- گزینه «۲»

(سعید رازورز)

شرط اینکه یک سهمی محور x ها را قطع نکند $\Delta < 0$

$$\begin{cases} a = 1 \\ b = -2 \\ c = k \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \Delta = b^2 - 4ac = (-2)^2 - 4(1)k \\ \Delta < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 4 - 4k < 0 \Rightarrow -4k < -4 \Rightarrow k > 1$$

چون طرفین نامساوی را بر -4 که یک عدد منفی است تقسیم کردیم

جهت نامساوی عوض شد.

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه های ۶۳ تا ۷۰)

۷- گزینه «۱»

(علی حسینی نوه)

ابتدا تابع سود را مشخص می‌کنیم:

$$\text{سود} = (-\frac{1}{4}x^2 + 12x) - (5x + 20) \rightarrow \text{سود} \rightarrow \text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

$$\text{سود} = -\frac{1}{4}x^2 + 12x - 20$$

ابتدا مشخص می‌کنیم که به ازای چند کالا، سود ماکسیمم می‌شود. یعنی

 x_s را مشخص می‌کنیم:

$$x_s = -\frac{b}{2a} \rightarrow x_s = -\frac{(12)}{2(-\frac{1}{4})} \rightarrow x_s = -\frac{12}{(-1)} = 12$$

در مرحله آخر $x=12$ را در تابع سود جایگذاری می‌کنیم و ماکسیمم سود را مشخص می‌کنیم.

$$x=12 \rightarrow -\frac{1}{4}(12)^2 + 12(12) - 20 = -72 + 144 - 20 = 52$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۰)

۸- گزینه «۲»

(رضا فان بابایی)

برای اینکه دو تابع یکدیگر را قطع کنند باید f و g را با هم برابر قرار دهیم.

$$f(x) = g(x) \rightarrow x^2 - (m+2)x + m = 2x - 4$$

$$x^2 - (m+2)x + m - 2x + 4 = 0$$

$$x^2 - (m+2+2)x + m + 4 = 0 \rightarrow x^2 - (m+4)x + m + 4 = 0$$

چون در صورت سؤال گفته فقط در یک نقطه همدیگر را قطع می‌کنند

$$\Delta = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$\Delta = (m+4)^2 - 4(1)(m+4)$$

$$\Delta = m^2 + 8m + 16 - 4m - 16$$

$$0 = m^2 + 4m \rightarrow m(m+4) = 0$$

$$m = 0 \text{ یا } m = -4$$

بیشترین مقدار m برابر صفر می‌باشد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۵۶ تا ۷۰)

۹- گزینه «۳»

(سعید رازوری)

معادله سهمی $y = x^2 + x - 3$ را با خط $y = -x$ که نیمساز ربع دوم و چهارم است، قطع می‌دهیم:

$$\begin{cases} y = x^2 + x - 3 \\ y = -x \end{cases} \Rightarrow x^2 + x - 3 = -x$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x - 3 = 0 \rightarrow (x+3)(x-1) = 0$$

$$\begin{cases} x+3=0 \rightarrow x=-3 \\ x-1=0 \rightarrow x=+1 \end{cases}$$

غ ق ق (x در ربع دوم منفی است)

پس طول نقطه $x=-3$ می‌باشد. مقدار (-3) را در $y = -x$ قرار می‌دهیم و $y=3$ به دست می‌آید. لذا مختصات نقطه تقاطع $(-3, 3)$ می‌باشد.

البته با جایگذاری گزینه‌ها نیز سریع‌تر می‌توان به جواب رسید.

(ترکیبی، صفحه‌های ۵۶ تا ۷۰)

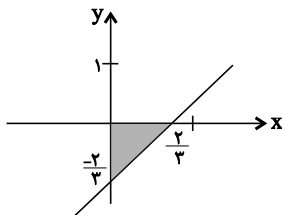
۱۰- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه)

ابتدا باید a و b که همان طول تلاقی تابع $y = 3x^2 - x - 2$ با محور x ها است را به دست آوریم. که برای مشخص کردنش باید در ضابطه $y=0$ بگذاریم و معادله را حل کنیم.

$$0 = 3x^2 - x - 2 \rightarrow \frac{a+b+c}{x^2 + \frac{c}{a}} \quad 1, \frac{2}{3}$$

$$a=1, b=-\frac{2}{3} \text{ است پس: } (a > b)$$

حال طول از مبدأ و عرض از مبدأ تابع $y = x - \frac{2}{3}$ را مشخص می‌کنیم و نمودار تابع را رسم می‌کنیم و در نهایت مساحت ایجاد شده بین محورهای مختصات و نمودار را محاسبه می‌کنیم:

$$(\frac{2}{3}, 0) = \text{طول از مبدأ} \rightarrow 0 = x - \frac{2}{3} \rightarrow x = \frac{2}{3}$$

$$(0, -\frac{2}{3}) = \text{عرض از مبدأ} \rightarrow y = 0 - \frac{2}{3} \rightarrow y = -\frac{2}{3}$$

$$S = \frac{\frac{2}{3} \times \frac{2}{3}}{2} \rightarrow S = \frac{\frac{2}{3} \times \frac{2}{3}}{2} = \frac{2}{9}$$

(ارتفاع) (قاعده)

(ترکیبی، صفحه‌های ۵۶ تا ۷۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه «۱»

(اعظم نوری‌نیا)

کتاب‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی:

تاریخ بیهقی، قابوس‌نامه، سفرنامه ناصر خسرو، سیاست‌نامه، کیمیای سعادت و کشف‌المحجوب.

کتاب‌های نثر دوره سامانی:

ترجمه تفسیر طبری، تاریخ بلعمی، التفهیم، شاهنامه منشور ابومنصوری.

(سبک فراسانی، مشابه سوال ۶، امتحان نهایی ۴۰۴، صفحه ۶۵)

۱۲- گزینه «۲»

(سعید یغمی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مضمون شعر اندرز و پند است. / در شعر دو نشانه برای یک متمم به کار نرفته است.

گزینه «۳»: در شعر اشاره ای به شادی و خوش‌باشی نشده است.

گزینه «۴»: در چهار مصرع یادشده، هیچ واژه‌ای با تلفظ کهن دیده نمی‌شود.

(سبک فراسانی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۱۳- گزینه «۳»

(سعید یغمی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ایجاز و اختصار مربوط به نثر دوره سامانی است.

گزینه «۲»: افزایش کاربرد لغات عربی مربوط به نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.

گزینه «۴»: تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی، مربوط به ویژگی‌های نثر سبک سامانی است.

(سبک فراسانی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۴- گزینه «۴»

(مهم نوری‌نیا)

گزینه «۴» زیرا کلمات هم‌وزن نبوده و سجع متوازن یا متوازی ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱» و «۲»: موازنه دارند، زیرا از تقابل سجع‌های متوازن و متوازی ساخته شده است.

گزینه «۳»: ترصیع دارد، زیرا از تقابل سجع‌های متوازی ساخته شده است.

(موازنه و ترصیع، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۵- گزینه «۱»

(مهم نوری‌نیا)

در گزینه «۱» موازنه وجود ندارد.

در سایر گزینه‌ها کلمات دو مصرع، دقیقاً روبه‌روی هم سجع متوازن یا متوازی دارند و موازنه به وجود آورده‌اند.

(موازنه و ترصیع، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۶- گزینه «۱»

(اعظم نوری‌نیا)

فقط در بیت گزینه «۱» ترصیع به کار رفته است زیرا همه کلمات دو مصرع، سجع متوازی دارند.

در سایر ابیات، موازنه به کار رفته است.

(موازنه و ترصیع، مشابه سوال ۲۰، امتحان نهایی ۴۰۴، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۷- گزینه «۱»

(مهم نوری‌نیا)

پاسخ درست:

عَا	م	یا	نِ
-	U	-	U

زَخ	م	خُر	دِ
-	U	-	U

سِی	لا	ب
-	-	U

جَان	گُ	دَا	ز
-	U	-	U

(وزن شعر فارسی، مشابه سوال ۶ امتحان نهایی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۱۸- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

هر دو واژه گزینه «۳» بدون حذف همزه تلفظ شده‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «دل‌انگیز» با حذف همزه تلفظ شده است.

گزینه «۲»: «ردآسا» با حذف همزه تلفظ شده است.

گزینه «۴»: «شادآباد» با حذف همزه تلفظ شده است.

(وزن شعر فارسی، صفحه ۶۸)

۱۹- گزینه «۲»

تقطیع گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

ب	یا	تا	قَد	ر	پک	دی	گر	ب	دا	نیم
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

گزینه «۲»:

تا	م	گر	پک	ن	ف	سم
-	U	-	-	U	U	-

بو	ی	ت	آ	رَد	د	م	صُبح
-	U	U	-	-	U	U	-

گزینه «۳»:

ب	خا	ک	پا	ی	ت	ای
U	-	U	-	U	U	-

مه	ه	ران	ش	بی	ک	ب	تا	بی
-	U	-	U	-	U	U	-	-

گزینه «۴»:

دو	ر	مَج	نون	گ	دَش	ت	نو	ب	ت	ماست
-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-

(وزن شعر فارسی، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۲۰- گزینه «۴»

(معمد علی دولت‌قوایی)

مفهوم این گزینه دعوت به شادی یا شاد شدن از دیدار معشوق است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم سایر گزینه‌ها، اشاره به دعوت به شادی و نشاط به دلیل رسیدن

عید نوروز و فصل سرسبزی (فصل بهار) است.

پدرام شدن باغ و سر سال عجم بودن و می خواستن بر سبزه اشاره به

رسیدن عید نوروز و فصل تازگی، سرسبزی و حیات دوباره طبیعت یعنی

فصل بهار است و به این خاطر، ما را دعوت به شادی می‌کند.

(سبک فراسانی، صفحه ۶۳)

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۱- گزینه «۲»

(رضا مهری زاده)

«لا أَمْلِكُ»: ندارم (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «لَنفُسی»: برای خودم (رد

سایر گزینه‌ها) / «نفعاً و لا ضرراً»: سود و زیانی (رد گزینه «۳») / «إِلَّا ما

شاء الله»: مگر آنچه را خدا بخواهد. (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، صفحه ۷۸)

۲۲- گزینه «۳»

(رضا مهری زاده)

«تَتَبِعْتُ»: فرستاده می‌شود (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «أَصْواء»: نورها (رد

گزینه «۴») / «المصابيح»: چراغ‌ها / «الملونة»: رنگارنگ / «من الأسماك

المُضَيَّنة»: از ماهیان نورانی (رد گزینه‌های «۱ و ۲») / «تُحوَّلُ»: تبدیل

می‌کند (رد گزینه «۱») / «ظلام البحر»: تاریکی دریا (رد گزینه «۲») /

«إلى نهار مُضيء»: به روزی روشن (رد گزینه «۴»)

(ترجمه، صفحه ۶۸)

۲۳- گزینه «۳»

(رضا مهری زاده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أثار قرینتا التَّارِخِيَّةِ»: آثار روستای تاریخی ما / «فَتَجَذِبُ»:

پس جذب می‌کند

گزینه «۲»: «الفُستق»: پسته / «المشهور»: معروف، مشهور

گزینه «۴»: «بُحيرة»: دریاچه

(ترجمه، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۲۴- گزینه «۲»

(معمد رضا سوری)

«تَنوع»: گوناگونی / «معالم»: آثار / «إستقرار الوضع الأمني»: ثبات

وضعیت امنیتی / «شَجَع»: تشویق کرد یا تشویق کرده است (ماضی را

می‌شود به شکل ماضی نقلی هم معنی کرد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «اقدام نمود»: اقدام نموده است (قد+ ماضی: ماضی نقلی) / «قام»: اقدام کرد / «ایران»: ایرانی / «شمار»: لیست

گزینه «۳»: «بودند»: زائد است / «روستا»: روستاها / «آنان»: «آن» (بعد اسم اشاره، اگر اسم ال دار بیاید، آن اسم اشاره به صورت مفرد ترجمه می‌شود) / «کشاورزانی»: کشاورزان

گزینه «۴»: «باید ... تألیف گردد»: ناگزیر به نوشتن هستیم / «در آن» (فیها) ترجمه نشده است.

(ترجمه، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳ و ۹۲)

۲۵- گزینه «۳»

(مفرد، ضا، سوری)

فعل در اول جمله به صورت مفرد به کار می‌رود / «پرتوها»: أضواء

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «يُمْكِنُهُمْ»: يستطيعون / «ضوء»: أضواء (نورها)

گزینه «۲»: «يَسْتَطِيعُونَ»: يستطيع؛ زیرا فعل در اول جمله به صورت مفرد به کار می‌رود / «المنورة»: زائد

گزینه «۴»: «يَقْدِرُونَ»: يَقْدِرُ / «لأنوار»: في أضواء / «أعينها»: تحت أعين تلك الأسماك

(تعريب، صفحه ۶۸)

۲۶- گزینه «۱»

(مفرد، فخران، فقرایان)

اردک پرنده‌ای است که در خشکی و آب زندگی می‌کند. تعریف ارائه‌شده مربوط به واژه «بطّ» است و «قِطّ» به معنای گربه می‌باشد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: عدم وجود نور: «تاریکی»

گزینه «۳»: دستگاهی برای آگاه شدن از درجه گرمای جسم: «دماسنج»

گزینه «۴»: کسی که در محل فروش داروها کار می‌کند: «داروخانه دار»

(لغات، صفحه‌های ۷۵ و ۹۰)

۲۷- گزینه «۳»

(مفرد، فخران، فقرایان)

در جواب «لماذا: برای چه»، از «لَا يَأْنُ» استفاده می‌کنیم.

با توجه به معنای عبارت صورت سؤال: «برای چه تعجب می‌کنی؟»

(مکالمه، صفحه‌های ۷۴ و ۸۹)

۲۸- گزینه «۴»

(امیرعلی فردین)

باید به دنبال گزینه‌ای باشیم که با فعل شروع نشده‌باشد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «يَزْرَعُ» فعل می‌باشد.

گزینه «۲»: «يَغْفِرُ» فعل می‌باشد.

گزینه «۳»: عبارت «مَا قَسَمَ» ماضی منفی است به معنی «تقسیم نکرد» که فعل می‌باشد.

گزینه «۴»: با عبارت «ثَمَرَةُ» شروع شده و به معنی «میوه / نتیجه» می‌باشد که اسم می‌باشد.

نکته: هر گاه در جمله‌ای، فعل داشته باشیم یعنی جمله فعلیه داریم؛ زیرا هر فعلی معادل یک جمله فعلیه است.

(قواعد، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۲۹- گزینه «۱»

(امیرعلی فردین)

اسم مُعرب به اسمی می‌گویند که علامت آخرشان در جمله با توجه به نقشی که در جمله دارند تغییر می‌کند؛ و اسم مبنی به اسمی می‌گویند که علامت آخرش ثابت بوده و با تغییر نقشش هم عوض نمی‌شود.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تمامی اسامی معرب هستند.

گزینه «۲»: «ما» و ضمیر متصل «کُم» دو اسم مبنی هستند.

گزینه «۳»: ضمیر متصل «ه» اسم مبنی است.

گزینه «۴»: دو ضمیر متصل «ک» اسم‌هایی مبنی هستند.

(قواعد، صفحه ۸۵)

۳۰- گزینه «۲»

(امیرعلی فردین)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کلمه «مُطَهَّر» صفت محسوب می‌شود و صفت باید تابع موصوف باشد پس صحیح آن «مُطَهَّرًا» می‌باشد.

گزینه «۳»: اعراب مفعول منصوب است؛ «عَيْنُ» مفعول برای فعل «تُدِيرُ» است و صحیح آن «عَيْنَ» است.

گزینه «۴»: اعراب مضاف‌الیه، مجرور است؛ «الْبَطَّةُ» مضاف‌الیه برای «جِسْمُ» است و صحیح آن «الْبَطَّةِ» است.

(قواعد، مشابه تمرین سوم صفحه ۹۱)

منطق

۳۱- گزینه ۱

(موسی سپاهی)

در گزینه ۱، چند احتمال ذهنی بررسی شده و با توجه به شواهد، محتمل‌ترین تبیین انتخاب می‌شود. این دقیقاً همان استنتاج بهترین تبیین است.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۲: تعمیم از یک عادت در گذشته به یک مورد دیگر در حال است؛ استقرای تعمیمی.

گزینه ۳: تعمیم کلی از چند رخداد است؛ استقرای تعمیمی.

گزینه ۴: از چند مشاهده جزئی به حکمی کلی رسیده است؛ این هم استقرای تعمیمی است.

(اقسام استرلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۹)

۳۲- گزینه ۱

(موسی اکبری)

این گزینه حاوی یک استنتاج بهترین تبیین است؛ زیرا پس از بررسی شواهد و قرائن (بودن اسلحه در دست مقتول) در پی بهترین تبیین برآمده از واقعه (احتمال خودکشی) هستیم. سایر موارد همگی دارای استقرای تعمیمی بوده که در آنها از مشاهده چند مورد، یک حکم کلی‌تر صادر گردیده است.

(اقسام استرلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۹)

۳۳- گزینه ۳

(موسی سپاهی)

استقرای تعمیمی، از مشاهدات جزئی به احکام کلی می‌رسد. این روش، بنیاد اصلی بسیاری از کشفیات در علوم تجربی است. دانشمندان با مشاهده متعدد پدیده‌ها و یافتن الگوهای مشترک، قوانینی کلی را به صورت احتمالی تدوین می‌کنند.

نکته کلیدی این است که قوانین علمی (مانند قانون جاذبه نیوتن یا قوانین ترمودینامیک) هرگز قطعیت منطقی ندارند. این قوانین، بهترین تبیین موجود براساس شواهد تجربی در زمان خود هستند. علم تجربی، همواره بر پایه ابطال‌پذیری بنا شده است؛ یعنی یک قانون علمی تا زمانی معتبر است که شواهد تجربی خلاف آن یافت نشده باشد.

تخمین آماری، ابزاری کمی است که به ما کمک می‌کند تا میزان احتمال درستی یک حکم کلی را بسنجیم یا حدود تقریبی یک پارامتر جامعه را بر اساس نمونه تعیین کنیم. این روش به‌طور مستقیم با ماهیت احتمالی استقرای تعمیمی و قوانین علمی هم‌خوانی دارد و به دانشمندان اجازه می‌دهد تا با اطمینان بیشتری درباره نتایج و تعمیم‌های خود صحبت کنند.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: نادرست است، قوانین علمی حاصل از استقرای تعمیمی، قطعیت منطقی ندارند و همواره در معرض بازنگری هستند. اصل ابطال‌پذیری، اساس علوم تجربی است.

گزینه ۲: نادرست است، قوانین علمی، یقینی و بدون خطا نیستند. اصل علیت (هر پدیده‌ای علتی دارد) در فلسفه مطرح است، اما نتیجه استقرای تعمیمی به دلیل محدودیت نمونه‌ها، هیچ‌گاه به قطعیت مطلق نمی‌رسد.

گزینه ۴: نادرست است، استقرای تعمیمی مبنای مهمی برای قوانین علمی است و نتایج آن ضعیف نیست؛ بلکه احتمالی است. همچنین تخمین آماری ارتباط تنگاتنگی با استقرای تعمیمی و تعمیم آماری دارد و به سنجش اعتبار نتایج آن کمک می‌کند.

(اقسام استرلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۷)

۳۴- گزینه ۱

(پرگل رهیمی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) (استقرای تمثیلی): بر پایه «شباهت ظاهری یا کارکردی» میان دو پدیده (مغز و رایانه) نتیجه‌گیری می‌کند.

ب) (استقرای تعمیمی): حکم چندین نمونه مشاهده‌شده (مراجعات قبلی) را به کل (مراجعة آینده) «تعمیم» می‌دهد.

ج) (استنتاج بهترین تبیین): از میان احتمالات مختلف برای یک معلول (خیسی زمین)، منطقی‌ترین تبیین را «نتیجه‌گیری» می‌کند.

(اقسام استرلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۹)

۳۵- گزینه «۲»

(پرکل ریمی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غلط است، چون از «شبهات بیشتر»، نتیجه اعتبار قطعی می‌گیرد.
گزینه «۲»: درست است؛ چون معتقد است که شبهات بیشتر = استدلال قوی‌تر، اما نه قطعی بلکه احتمالی.

گزینه «۳»: نادرست است، چون مغالطه تمثیل ناروا در حالت «بی شبهاتی کامل» نیست؛ اتفاقاً وقتی شبهات ظاهری هست اما تفاوت اساسی نادیده گرفته می‌شود، رخ می‌دهد.

گزینه «۴»: نادرست است، چون که صرفاً شبهات ظاهری کافی نیست و باید وجوه اختلاف را هم بررسی کرد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۳۶- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

در قضیه «بعضی دانش‌آموزان تنبل نیستند»:

- سور قضیه، کلمه «بعضی» است که نشان‌دهنده جزئی بودن کمیت قضیه است (همه مصادیق موضوع مورد نظر نیستند).

- رابطه، «نیستند» است که نشان‌دهنده سالبه بودن قضیه است.

بنابراین با ترکیب «سور جزئی با رابطه سلبی»، قضیه به «سالبه جزئی» تبدیل می‌شود.

نکته: سور، «دامنه مصادیق موضوع» را مشخص می‌کند و «بعضی» نشان‌دهنده جزئی بودن کمیت قضیه است.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۳۷- گزینه «۳»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

در منطق جملات خبری دارای قابلیت صدق و کذب (قضیه) مورد بررسی قرار می‌گیرد و جملات انشایی به علت اینکه قابلیت صدق یا کذب ندارند، مورد بررسی علم منطق قرار نمی‌گیرند.

گزینه «۳»، هم یک عبارت خبری است به این معنا که اگر کسی در اینجا پارک کند، ماشینش را پنجر می‌کنم؛ پس قضیه است.

سایر گزینه‌ها یا یک عبارت انشایی هستند و قابلیت صدق و کذب ندارند یا جملاتی ناقص هستند و قضیه محسوب نمی‌شوند.

(قضیه عملی، صفحه ۵۵)

۳۸- گزینه «۲»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

شکل استاندارد دو قضیه صورت سؤال بدین شکل است:

«دیروز به من نگاه کرد»: او (موضوع محذوف) دیروز نگاه‌کننده به من (محمول) بود.

«سقراط در شهر راه می‌رفت»: سقراط (موضوع) راه‌رونده در شهر (محمول) بود.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۳۹- گزینه «۴»

(مهمدرشا شریفی)

برای پیدا کردن محمول، نخست باید قضا یا را استانداردسازی کنیم. دقت کنید که در قضیه حملی باید فعل ربطی بیاید و جمله با ساختاری نوشته شود که فعل ربطی در آن به کار برده شود (فعل ربطی: است، بود، گشت، شد و ...). تا قضیه استاندارد شود.

فاطمه لباس را می‌خرد. فاطمه خریدار لباس است.

موضوع محمول نسبت

تیم فوتبال به اسپانیا می‌رود. تیم فوتبال رونده به اسپانیا است.

موضوع محمول نسبت

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۴۰- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

قضیه محصوره، قضیه‌ای است که موضوع آن مفهومی کلی باشد. در قضیه «گوزن این کوهستان شاخ‌دار است»، مفهوم «گوزن این کوهستان» کلی است؛ پس قضیه‌ای محصوره است. دقت شود که اگر گفته می‌شد «این گوزن کوهستان» قضیه شخصی بود. اگر موضوع قضیه یک لفظ خاص باشد (گزینه «۳») یا اسم خاص باشد (گزینه «۴») یا در یک مجموعه معین و مشخص قرار گیرد که محمول یک بار بر کل مجموعه حمل شود، (گزینه «۱») آنگاه قضیه شخصی است.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

منطق - آشنا

۴۱- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

از بین گزینه‌ها تنها استدلال گزینه‌های «۳ و ۴» از نوع استنتاج بهترین تبیین هستند که استدلال گزینه «۳» نسبت به استدلال گزینه «۴» قوی‌تر است؛ زیرا در آن نتیجه‌ای گرفته شده که با توجه به شواهد محتمل‌تر به نظر می‌رسد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۴۲- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

از یک موضوع جزئی، نتیجه جزئی دیگری گرفته شده است به دلیل شباهت در مبانی فلسفی، پس استقرای تمثیلی است.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۴۳- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

استدلال به کاررفته در گزینه «۳» استدلال استقرای تمثیلی است. در این گزینه درخت‌های زردآلو به درخت‌های سیب تشبیه شده است (به خاطر اینکه در یک باغ کاشته شده‌اند) و ویژگی درخت‌های سیب به آن درخت‌ها نیز داده شده است.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲، ۴۳، ۴۵ و ۴۶)

۴۴- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

شیوه‌های نقد استدلال تمثیلی، «توجه به وجوه اختلاف» و «یافتن استدلال تمثیلی مخالف» است و نتیجه استقرای تمثیلی «یقینی نیست».

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۴۵- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

هنگامی که شرایط استفاده از استقرا را به درستی رعایت نکنیم، دچار مغالطه «تعمیم شتابزده» می‌شویم.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۴۶- گزینه ۱»

(کتاب جامع)

«آخرین سلسله ایران باستان» محمول این گزاره است و «ایران باستان» به تنهایی محمول نیست.

توضیح نکات درسی:

محمول به همه قسمتی می‌گویند که در ادبیات «مسند» نام دارد و نه جزئی از آن.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «کیف بزرگ من» موضوع این گزاره، «زیبا» محمول این گزاره و «است» نسبت این گزاره است.

گزینه «۳»: «دیوارها» موضوع این گزاره، «محکم» محمول این گزاره و «هستند» نسبت این گزاره است.

گزینه «۴»: «تهران» موضوع این گزاره، «پایتخت ایران» محمول این گزاره و «است» نسبت این گزاره است.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۴۷- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

اگر موضوع قضیه حملی مفهوم جزئی باشد، آن قضیه شخصی است.

(قضیه عملی، صفحه ۵۸)

۴۸- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

«هر گردی گردو نیست» یعنی «بعضی گردوها گردو نیستند» و این قضیه سالبه جزئی است.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۴۹- گزینه ۴»

(کتاب جامع - سراسری ۹۸)

اجزای قضیه اول: هر کس (موضوع) آورنده وسیله با خود (محمول) بود. (نسبت)

اجزای قضیه دوم: این سی مرغ (موضوع) آن سیمرغ (محمول) بود. (نسبت)

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۵۰- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

موارد «ب»، «ج» و «د» انشایی هستند.

«ب» و «ج» جملات امری هستند و مصراع اول «د»، جمله ندا می‌باشد و

در مصراع دوم آن جمله امری دیده می‌شود.

(قضیه عملی، صفحه ۵۵)

اقتصاد

۵۱- گزینه «۱»

(آفرین سپهری)

با کاهش تولید و پدید آمدن رکود، کارگران کمتری هم مورد نیاز است و سرمایه کمتری مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ در چنین شرایطی اقتصاد دارای منابع بیکاری است که این منابع می‌توانست برای تولید کالا و خدمات استفاده شود اما از آن‌ها برای تولید هیچ چیز استفاده نمی‌شود. وجود این منابع بیکار سبب می‌شود که کشور در زیر مرز امکانات تولید قرار گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در چنین شرایطی نیاز به افزایش منابع نیست، زیرا منابع بیکاری داریم که می‌توانیم از آن‌ها استفاده کنیم. اگر روی مرز امکانات قرار داشتیم برای رسیدن به نقطه خارج از منحنی مرز امکانات تولید، افزایش منابع لازم بود.

گزینه «۳»: جمعیت زیر ۱۵ سال جزء جمعیت فعال محسوب نمی‌شوند، در نتیجه تأثیری در میزان بیکاری ندارند.

گزینه «۴»: وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۵۲- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

جمعیت بالای ۱۵ سال + جمعیت زیر ۱۵ سال = جمعیت کشور

نفر $85,000,000 = 42,100,000 + 42,900,000$ = جمعیت کشور

نفر $34,000,000 = 85,000,000 \times \frac{40}{100}$ = جمعیت فعال

جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار $\Rightarrow$

نفر $10,200,000 = 85,000,000 - 74,800,000$

درصد $30 = \frac{10,200,000}{34,000,000} \times 100 = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$ = نرخ بیکاری

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۵۳- گزینه «۱»

(آیدا رحیمی)

الف) بیکاری ساختاری: بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست، مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.

ب) بیکاری اصطلاحی: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورها وجود دارد.

ج) بیکاری فصلی: زمانی اتفاق می‌افتد که کارگران به دلیل تغییرات فصلی شغل خود را از دست می‌دهند، مانند برخی کارگران ساختمانی و کشاورزان در فصل زمستان.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۸۷)

۵۴- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

گزینه ۲ (ایجاد نهادهای توانمندسازی) جزو اقدامات مردمی برای مقابله با فقر است، نه سیاست دولتی.

سیاست‌های فقرزدایی دولتی: حمایت از شرکت‌های تولیدی، مبارزه با فساد، ثبات قوانین و بهبود فضای کسب‌وکار، تثبیت قیمت‌ها مردم می‌توانند از طریق: ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و کمک‌های مردمی، تأسیس صندوق‌های قرض الحسنه، فعالیت‌های جهادی از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری محافظت کنند.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۹۰)

۵۵- گزینه «۳»

(امسان عالی‌نژاد)

با توجه به مفهوم فقر نسبی، می‌توان گفت که محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار پیچیده و سخت و شاید ناممکن است. از این رو مفهوم دیگری تعریف می‌شود به نام «فقر مطلق» که مطابق با آن می‌توان معیاری را برای سنجش میزان فقر در نظر گرفت؛ به عنوان مثال، مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق اند و از تأمین احتیاجات اولیه زندگی خود عاجزند.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۵۶- گزینه «۳»

(مانده حسینی)

الف) «استفاده از فلزات به عنوان پول»، فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل‌ونقل را رونق بخشید.

ب) ساکنان تبت و ایران حاضر بودند کالاهای اضافی خود را به ترتیب با «چای» و «غلات» مبادله کنند.

ج) پشتوانه رسیدها، «طلا و نقره‌ای» بود که نزد صرافان و بازرگانان نگهداری می‌شد.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۵۷- گزینه «۴»

(امسان عالی نژاد)

الف) سپرده‌های جاری همان سپرده‌های دیداری است، در نتیجه خواهیم داشت:

سپرده‌های دیداری (جاری) + ارزش شبه پول = ۲,۵۰۰

۸۲۰ + ارزش شبه پول = ۲,۵۰۰

واحد پولی $۱,۶۸۰ = ۲,۵۰۰ - ۸۲۰ =$ ارزش شبه پول $\Rightarrow$

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه پول

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + ۳۶۰ = ۱,۶۸۰ $\Rightarrow$

واحد پولی $۱,۳۲۰ = ۱,۶۸۰ - ۳۶۰ =$ حساب‌های پس‌انداز بلندمدت $\Rightarrow$

ب و ج)

واحد پولی $۳۵۰ = \frac{1}{4} \times ۱,۴۰۰ =$ ارزش کل اسکناس‌ها $\times \frac{1}{4} =$ مسکوکات

واحد پولی $۱,۰۵۰ = ۳ \times ۳۵۰ =$ ارزش مسکوکات $\times ۳ =$ ارزش چک پول‌ها

چک پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

واحد پولی $۲,۶۲۰ = ۱,۴۰۰ + ۳۵۰ + ۸۲۰ =$ حجم پول $\Rightarrow$

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

واحد پولی $۵,۳۰۰ = ۲,۶۲۰ + ۲,۶۸۰ =$ نقدینگی $\Rightarrow$

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۵۸- گزینه «۱»

(سپیده فتح‌اللهی)

موارد گفته شده در صورت سؤال به ترتیب به «وسیله پرداخت در مبادلات، وسیله پرداخت‌های آینده و وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش» اشاره دارند.

به صورت کلی می‌توان گفت پول ۴ وظیفه اصلی دارد:

۱) وسیله پرداخت در مبادلات: شما در مبادلات خود، پول را می‌پذیرید؛ زیرا می‌دانید که دیگران نیز هنگام فروش کالاها یا خدمات خود، آن را خواهند پذیرفت. نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

۲) وسیله سنجش ارزش: با پول می‌توان ارزش کالاها را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آنها را باهم سنجید. عملاً پول، کار خرید و فروش کالاها را مختلف و تبدیل قیمت‌ها را به یکدیگر آسان می‌کند. هریک از کشورها دارای واحد ارزش خاص خود هستند؛ مثلاً واحد ارزش در اتحادیه اروپا، یورو، در آمریکا، دلار و در ایران، ریال (تومان) است.

۳) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش: شما نیازهای گوناگونی دارید که با پرداخت پول، آنها را برطرف می‌کنید. بعضی نیازها هر روزه و بعضی در طول زمان پیش می‌آید و فرد همواره باید مقداری پول را برای رفع نیازهای آینده خود نگهداری کند. علاوه بر هزینه‌های روزمره، برخی هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی‌ای نیز هست که در موقعیت‌های خاص پیش می‌آید. همچنین برخی اوقات افراد تمایل دارند بخشی از ثروت و دارایی خود را به شکل پول نگه دارند.

۴) وسیله پرداخت‌های آینده: در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده نیز باشد. این وظیفه پول در روزگار ما کاملاً محسوس است؛ زیرا بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد. خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی نیز از همین نوع است.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۵۹- گزینه «۴»

(سپیده فتح‌اللهی)

برای محاسبه نرخ تورم طبق فرمول زیر عمل می‌کنیم:

$۱۰۰ \times \frac{\text{شاخص قیمت مصرف‌کننده در سال گذشته} - \text{شاخص قیمت مصرف‌کننده در سال جدید}}{\text{شاخص قیمت مصرف‌کننده در سال گذشته}} = \text{نرخ تورم}$

درصد $۴۰ = \frac{۲۸۱,۴۰۰ - ۲۰۱,۰۰۰}{۲۰۱,۰۰۰} \times ۱۰۰ =$ نرخ تورم کشور A

درصد $۱۰ = \frac{1}{4} \times ۴۰ =$ نرخ تورم کشور B

$\frac{۱۰}{۱۰۰} = \frac{x - ۳۵۰,۰۰۰}{۳۵۰,۰۰۰} \Rightarrow ۰/۱ = \frac{x - ۳۵۰,۰۰۰}{۳۵۰,۰۰۰}$

$\Rightarrow ۰/۱ \times ۳۵۰,۰۰۰ = x - ۳۵۰,۰۰۰ \Rightarrow ۳۵۰,۰۰۰ = x - ۳۵۰,۰۰۰$

واحد پولی $۳۸۵,۰۰۰ = ۳۵۰,۰۰۰ + ۳۵,۰۰۰ = x$

درصد $۲۰ = ۲ \times ۱۰ =$ نرخ تورم کشور C

$\frac{۲۰}{۱۰۰} = \frac{۲۹۵,۲۰۰ - y}{y} \Rightarrow ۰/۲ = \frac{۲۹۵,۲۰۰ - y}{y}$

$\Rightarrow ۰/۲y = ۲۹۵,۲۰۰ - y \Rightarrow ۱/۲y = ۲۹۵,۲۰۰$

واحد پولی $۲۴۶,۰۰۰ = \frac{۲۹۵,۲۰۰}{۱/۲} = y$

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۱)

۶۰- گزینه «۳»

(امسان عالی نژاد)

الف) گاهی علت تورم، نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد است. این فزونی تقاضا بر عرضه به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند. در این مواقع دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که ظرفیت‌های تولیدی را افزایش دهد؛ اما از آنجا که این روش معمولاً زمان‌بر است، دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش واردات، بازار را تنظیم کنند.

ب) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های پولی انبساطی (افزایش حجم پول در گردش) اعمال می‌شود. در این حالت بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به‌طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

ریاضی و آمار (۲)

۶۱- گزینه «۴»

(مفهم اسری)

گزاره $p \Leftrightarrow q$ ارزش F (نادرست) دارد و چون طبق جدول p گزاره‌ای با ارزش درست است، باید ارزش q متفاوت از p باشد.

این یعنی ارزش q نادرست است؛ در این صورت $\sim q \equiv T (\square \equiv T)$

همچنین $(q \Rightarrow p) \equiv (F \Rightarrow T)$ بنا بر این $\square \equiv T$ و $(\sim p \vee q) \equiv F$

$\Delta \equiv F$ است.

پس به ترتیب $\square, \Delta, \circ$ به صورت T, F و T است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، برگرفته از امتحانات مدرسه، صفحه‌های ۳ تا ۸)

۶۲- گزینه «۱»

(مهری مسلمانی)

چون ارزش گزاره $(p \vee \sim q) \sim$ درست است، پس گزاره p نادرست و گزاره

q درست خواهد بود. پس ارزش گزاره $(\sim p \vee \sim q)$ درست خواهد بود و

گزاره $p \wedge (\sim p \vee q)$ با توجه به نادرست بودن گزاره p، نادرست است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، برگرفته از امتحانات مدرسه، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۶۳- گزینه «۳»

(پیمان طیار)

r گزاره‌ای درست است، بنابراین چون ارزش $r \wedge (p \Rightarrow q) \sim$ همواره

نادرست است، باید ارزش $p \Rightarrow q$ نادرست باشد، یعنی $\sim p$ دارای ارزش

درست و q دارای ارزش نادرست است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، مشابه کار در کلاس صفحه‌های ۷ و ۹ کتاب درسی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۶۴- گزینه «۴»

(مفهم اسری)

مرحله به مرحله، جدول ارزش گذاری را کامل می کنیم:

p	q	$p \vee q$	$\sim q$	$\sim q \Rightarrow p$	$(p \wedge q) \Rightarrow (\sim q \Rightarrow p)$
T	T	T	F	T	T
T	F	T	T	T	T
F	T	T	F	T	T
F	F	F	T	F	T

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۶۵- گزینه «۱»

(رضا خان بابایی)

چون دو گزاره $p \Rightarrow q$ و $p \Rightarrow \sim q$ دارای ارزش درست هستند. پس یعنی

ارزش q چه درست باشد چه نادرست، گزاره‌های شرطی $p \Rightarrow \sim q$ ،

$p \Rightarrow q$ ارزش درست دارند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت p ارزش

نادرست دارد. یعنی گزاره شرطی به انتهای مقدم ارزش درست دارد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: $\sim q \Rightarrow \sim p \wedge q$

گزینه «۲»: $q \Rightarrow q \Rightarrow (q \vee \sim q) \Rightarrow q \Rightarrow (\sim p \vee q)$

گزینه «۳»: $d \equiv (d \wedge q) \Rightarrow \sim p \Rightarrow (p \wedge q) \Rightarrow$ این گزاره شرطی به انتهای

مقدم دارای ارزش درست است.

گزینه «۴»: $q \Rightarrow p \vee q \Rightarrow$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۶ و ۷)

۶۶- گزینه «۲»

(رضا خان بابایی)

ترکیب فصلی یک گزاره و نقیض آن همواره درست است و ترکیب عطفی

یک گزاره و نقیض آن همواره نادرست است پس خواهیم داشت:

$$T \Leftrightarrow F \equiv F$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۴ تا ۷)

۶۷- گزینه «۱»

(علی حسینی‌نوه)

برای نوشتن نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ باید آن را به صورت $p \vee q$ بنویسیم که

نقیض آن برابر است با:

$$\sim (\sim p \vee q) \equiv p \wedge \sim q$$

«زمین خیس نمی‌شود» $\Rightarrow \sim q =$ «زمین خیس می‌شود» $q =$

$p =$ «باران می‌بارد»

«باران می‌بارد و زمین خیس نمی‌شود» $p \wedge \sim q =$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۶۸- گزینه «۲»

(علی آزار)

ارزش هر یک از گزاره‌ها را بررسی می‌کنیم:

الف) q نادرست است پس ترکیب عطفی $(p \wedge q)$ نیز نادرست خواهد بود.

در این حالت گزاره مرکب $(p \wedge q) \vee \sim r$ با $(\sim r)$ هم‌ارزش است.

$$(p \wedge q) \vee \sim r = F \vee \sim r \equiv \sim r$$

↓

F

ب) q گزاره‌ای نادرست است پس $(\sim q)$ گزاره‌ای درست است. به این

ترتیب گزاره فصلی $(\sim q \vee r)$ درست است، چون p نیز درست است داریم:

$$((\sim q \vee r) \Rightarrow p) \equiv (T \Rightarrow T) \equiv T$$

↓

T

ج) با توجه به نادرستی q ، دو حالت را بررسی می‌کنیم:

(حالت اول) اگر r درست باشد، گزاره شرطی $(r \Rightarrow q)$ نادرست است.

(حالت دوم) اگر r نادرست باشد به انتقای مقدم درست است.

بنابراین هم‌ارز $\sim r$ است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۷)

۶۹- گزینه «۱»

(میثم فشنوری)

همواره درست $p \vee \sim p$

همواره نادرست $p \wedge \sim p$

$$\sim (\sim p \wedge \sim q) \equiv p \vee q \Rightarrow p \equiv F, q \equiv F$$

$$(F \vee T) \wedge \sim (F) \equiv T \wedge T \equiv T$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۷۰- گزینه «۱»

(علی حسینی‌نوه)

می‌دانیم که اگر ارزش گزاره شرطی به انتقای مقدم درست باشد، ارزش

مقدم قطعاً نادرست است، پس:

$p \vee q \equiv F \rightarrow$ نادرست، q نادرست، p

حال با بررسی گزینه‌ها با توجه به اینکه p و q دارای ارزش نادرست

هستند، گزاره نادرست را مشخص می‌کنیم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

گزاره دارای ارزش نادرست است. $\sim p \Leftrightarrow q \equiv T \Leftrightarrow F \rightarrow$

گزینه «۲»:

گزاره دارای ارزش درست است. $p \Leftrightarrow q \equiv F \Leftrightarrow F \equiv T \rightarrow$

گزینه «۳»:

به ارزش r بستگی دارد. $\sim p \Leftrightarrow r \equiv T \Leftrightarrow r \rightarrow$

گزینه «۴»:

به ارزش r بستگی دارد. $p \Leftrightarrow r \equiv F \Leftrightarrow r \rightarrow$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۱۰)

ریاضی و آمار (۲) - آشنا

۷۱- گزینه «۴»

(کتاب اول)

گزاره‌های هر چهار گزینه، گزاره‌هایی شرطی هستند. طبق جدول ارزش‌های ترکیب شرطی، فقط وقتی گزاره شرطی نادرست است که مقدم درست و تالی نادرست باشد. در گزینه «۴» داریم:

$$\underbrace{(4 \text{ عددی اول است})}_T \Rightarrow \underbrace{(4 \text{ عددی زوج است})}_F \equiv F$$

$$\underbrace{(n^2 \text{ فرد است})}_T \Rightarrow \underbrace{(n \text{ فرد باشد})}_T \equiv T$$

$$\underbrace{(2 \text{ زوج نیست})}_F \Rightarrow \underbrace{(57 \text{ اول است})}_F \equiv T$$

$$T \equiv \underbrace{(\text{حضرت علی (ع) راقبول دارد})}_T \Rightarrow \underbrace{(\text{مسلمانی شیعه باشد})}_T$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۷)

۷۲- گزینه «۳»

(کتاب اول)

می‌دانیم عکس نقیض گزاره شرطی $(p \Rightarrow q)$ به صورت $(p \Rightarrow \sim q)$ بیان می‌شود که در این سوال داریم.

$$\underbrace{[(x \text{ مربع کامل است})]}_p \Rightarrow \underbrace{[(16x \text{ هم مربع کامل است})]}_q$$

$$\underbrace{[(x \text{ مربع کامل نیست})]}_{\sim q} \Rightarrow \underbrace{[(16x \text{ هم مربع کامل نیست})]}_{\sim p}$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۱۰)

۷۳- گزینه «۳»

(کتاب اول)

با توجه به فرض که $(p \Rightarrow q) \equiv F$ نتیجه می‌گیریم که $p \equiv T$ و $q \equiv F$ حال به بررسی ارزش گزاره‌های داده شده در گزینه‌ها می‌پردازیم:

$$\text{گزینه «۱»} \rightarrow (\sim p \Rightarrow q) \equiv (F \Rightarrow F) \equiv T$$

$$\text{گزینه «۲»} \rightarrow (q \Rightarrow p) \equiv (F \Rightarrow T) \equiv T$$

$$\text{گزینه «۳»} \rightarrow (p \wedge q) \equiv (T \wedge F) \equiv F$$

$$\text{گزینه «۴»} \rightarrow (p \vee \sim q) \equiv (T \vee T) \equiv T$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۴)

۷۴- گزینه «۱»

(کتاب اول)

به راحتی و با تشکیل جدول ارزش‌ها برای گزاره داده شده می‌توان به این سؤال پاسخ داد:

p	q	$p \wedge q$	$(p \wedge q) \Rightarrow p$
د	د	د	د
د	ن	ن	د
ن	د	ن	د
ن	ن	ن	د

همواره درست $\rightarrow$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۴)

۷۵- گزینه «۳»

(کتاب اول)

برای پاسخ به این سؤال جدول ارزشی گزاره داده شده را تشکیل می‌دهیم.

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$\sim p \Leftrightarrow q$	$p \Leftrightarrow \sim q$	$(\sim p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (p \Leftrightarrow \sim q)$
T	T	F	F	F	F	T
T	F	F	T	T	T	T
F	T	T	F	T	T	T
F	F	T	T	F	F	T

همواره درست

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸)

۷۶- گزینه «۲»

(کتاب اول)

با توجه به داده‌های سؤال داریم، $p \equiv q \equiv r \equiv F$ حال به بررسی ارزش گزاره‌های داده شده می‌پردازیم:

$$(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (r \Rightarrow p) \equiv \underbrace{[(F \Rightarrow F)]}_T \Leftrightarrow \underbrace{[(F \Rightarrow F)]}_T \equiv T \text{ درست}$$

$$(p \vee q) \wedge (\sim r \vee p) \equiv \underbrace{[(F \vee F)]}_F \wedge \underbrace{[(T \vee F)]}_T \equiv F \text{ نادرست}$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۹)

۷۷- گزینه «۱»

(کتاب اول)

با توجه به فرض سؤال، چون $p \Rightarrow q$ نادرست است پس $p \equiv F$ و $p \equiv T$

است. چون $\sim s \Rightarrow \sim r$ نادرست است پس $\sim s \equiv T$ و $\sim r \equiv F$ یا $s \equiv F$ و $r \equiv T$ می‌باشد. حال به بررسی ارزش گزاره $(s \wedge r) \vee (q \Rightarrow p)$ می‌پردازیم:

$$(s \wedge r) \vee (q \Rightarrow p) \equiv \underbrace{[(F \wedge T)]}_F \vee \underbrace{[(F \Rightarrow T)]}_T \equiv F \vee T \equiv T$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۷۸- گزینه «۱»

(کتاب اول)

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$\sim p \vee q$	$p \Rightarrow \sim q$	$(\sim p \vee q) \wedge (p \Rightarrow \sim q)$
د	ن	ن	د	ن	د	ن
د	د	د	د	د	د	د
ن	ن	د	د	د	د	د

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۸)

۷۹- گزینه «۲»

(کتاب اول)

داریم $(p \wedge q) \equiv F$ از طرفی می‌دانیم (طبق فرض) $p \equiv T$ و لذا باید $q \equiv F$.
حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

$$\text{گزینه «۱» : } p \vee q \equiv T \vee F \equiv T$$

$$\text{گزینه «۲» : } p \Rightarrow q \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

$$\text{گزینه «۳» : } (q \Rightarrow p) \equiv (F \Rightarrow T) \equiv T$$

$$\text{گزینه «۴» : } \sim(p \wedge q) \equiv \sim(T \wedge F) \equiv \sim(F) \equiv T$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۸)

۸۰- گزینه «۴»

(کتاب اول)

برای تشخیص حالت‌های درستی گزاره $(p \wedge q) \Leftrightarrow q$ از جدول ارزش‌ها استفاده می‌کنیم:

p	q	$p \wedge q$	$(p \wedge q) \Leftrightarrow q$
د	د	د	د
د	ن	ن	د
ن	د	ن	ن
ن	ن	ن	د

همان‌طور که در جدول مشاهده می‌کنید هر کجا که $p \equiv T$ یا $q \equiv F$ است

گزاره موردنظر دارای ارزش درست است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۹)

علوم و فنون ادبی (۲)

۸۱- گزینه ۴»

(سمیه قان پیللی)

گزینه «۴»: وجه شبه: سروری / تو: مشبه / چون: ادات تشبیه / خورشید: مشبه به

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: لب دلبر: مشبه / جان: مشبه به / می‌ماند: ادات تشبیه / پاکی: وجه شبه
گزینه «۲»: من: مشبه / مانند: ادات تشبیه / گل: مشبه به / مشت زر به کف داشتن: وجه شبه

گزینه «۳»: سعادت: مشبه / گوی: مشبه به

(تشبیه، مشابه سؤال ۱۳ امتحان نوایی ۴۰۴، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۸۲- گزینه ۱»

(ابرهیم رضایی مقدم)

یک مورد تشبیه فشرده غیراضافی وجود دارد:

فراق یار، کوه الوند است: تشبیه فشرده غیراضافی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «بحر وجود»: تشبیه فشرده اضافی / «موجۀ دریا دعای جوشن است»: تشبیه فشرده غیراضافی.

گزینه «۳»: «کشت امید»: تشبیه فشرده اضافی / دست خشک ... ابر احسان است: تشبیه فشرده غیراضافی.

گزینه «۴»: «گرد یتیمی»: تشبیه فشرده اضافی / «گرد یتیمی، آب حیوان من است»: تشبیه فشرده غیراضافی.

(تشبیه، صفحه ۲۹)

۸۳- گزینه ۴»

(ابرهیم رضایی مقدم)

تشبیه‌های فشرده اضافی در این بیت: لنگر تسلیم، موج خطر، مد احسان

تشبیه فشرده اضافی در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سیلاب حوادث - رخت هستی

گزینه «۲»: باغ حسن

گزینه «۳»: باغ عقل - آفتاب عشق

(تشبیه، مشابه سؤال ۱۴ امتحان نوایی ۴۰۴، صفحه ۲۹)

۸۴- گزینه ۲»

(امیر فویمی)

تشبیهات گسترده:

در ابیات «ب / ج / ه / و» تشبیه گسترده وجود دارد: (ب) بالای تو به سرو می‌ماند / (ج) صدف‌وار / (ه) مردم به برگ ارغوان ماند / (و) جهان چون پر زاغ

تشبیهات فشرده:

در ابیات «الف / د» تشبیه فشرده وجود دارد: (الف) سیلاب سرشک، طوفان بلا / (د) سنبل زلف

(تشبیه، صفحه ۲۹)

۸۵- گزینه ۴»

(مهم نورانی)

هر یک از مصراع‌های بیت گزینه «۴»، سه پایه آوایی و هر یک از مصراع‌های سایر ابیات، چهار پایه آوایی دارند.

ساقی یا بر	خی ز در ده	جام را
۱	۲	۳

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چ نان خو / ب رو یی / ب دان دل / رُ با یی

گزینه «۲»: گ و ا هی / ا می نس / ت بر در / د من

گزینه «۳»: بر س ر با / زا ر جان با / زان م نا دی / می ز نند

(پایه‌های آوایی، مشابه سؤال ۲۱ امتحان نوایی ۴۰۴، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۸۶- گزینه ۱»

(امیر مهموری)

مصراع‌های «الف» و «ب» اشتباه هستند.

الف:

ج هان را	ب دی دم	و فای	ن دا زد
----------	---------	-------	---------

ب:

وان ک ن مر	دس ت ن می	ر د ت یی
------------	-----------	----------

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۸۷- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا علویان)

نشانه‌های هجایی هر مصراع «- UU - / - UU - / - UU -» است که با قرار دادن واژگان این گزینه از نظر وزنی تکمیل می‌شود.

شکل کامل بیت «دادگر اندر دو جهان پادشاست / ورنه همان جا و همین جا گداست»

دا د گ رن	در د ج هان	پا د شاست
و ر ن ه مان	جا و ه مین	جا گ داست
-UU-	-UU-	-U-

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۸۸- گزینه ۲»

(اعظم نورینیا)

مصراع اول	د تا شد قا	م تم هم چن (۱)	ک ما نی
مصراع دوم	ز غم پی وس	ت چن آب رو	ی قر زخ (۲)

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۸۹- گزینه ۲»

(امیرمهم حسن زاره)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱ و ۳ و ۴» این است که زبان انسان خطرناک است و باید با احتیاط از آن استفاده کرد، اما شاعر در گزینه «۲» می‌گوید که می‌توان با تردستی بر دشمن غالب شد و زبان او را کوتاه کرد.

(مفهوم، صفحه ۲۸)

۹۰- گزینه ۱»

(امیرمهم حسن زاره)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۱» این است که درد و درمان دل عاشق همان زخمی است که از جانب معشوق به وجود آمده است.

(مفهوم، صفحه ۲۴)

روان‌شناسی

۹۱- گزینه ۲»

(فاطمه ایزری)

در مشاهده، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن، از تعصب یا پیش داوری‌ها به دور بود.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه ۲۷)

۹۲- گزینه ۳»

(فاطمه ایزری)

به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار رفتار می‌گویند. ردیابی کردن حرکات مادران با چشم توسط نوزادان، به صورت مستقیم قابل مشاهده است. اما فرایندهای ذهنی از اموری هستند که به صورت مستقیم قابل مشاهده نیستند و آن‌ها را به واسطه آثار و کارکردهای قابل مشاهده‌شان مورد مطالعه تجربی قرار می‌دهیم. سایر گزینه‌ها فرایندهایی ذهنی هستند که به صورت غیر مستقیم بررسی شده‌اند.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۹۳- گزینه ۳»

(فاطمه ایزری)

- آزمون‌ها باید دقیقاً چیزی را اندازه‌گیری کنند که برای آن ساخته شده‌اند.
- در روش پرسش‌نامه، محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد.

- مصاحبه برخلاف گفتگوی معمولی، هدفمند و سازمان‌یافته است.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۸)

۹۴- گزینه ۴»

(آزاده میرزایی)

تفکر شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است. هرچه از شناخت پایه به سوی شناخت عالی پیش برویم، عمل‌پردازش پیچیده‌تر می‌شود. پردازش به معنای دریافت و فهم بیش‌تر است.

در گزینه ۴: ترتیب مراحل تفکر به درستی ذکر شده که هرچه جلوتر می‌رویم عمل‌پردازش پیچیده‌تر می‌شود.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه ۲۲)

۹۵- گزینه ۲»

(آزاده میرزایی)

وقتی ما کلمات چهار حرفی را در یک مقاله پیدا می‌کنیم، در واقع شکل ظاهری متن مقاله را مشاهده کرده‌ایم و با مشاهده متن مقاله، کلمات را پیدا کردیم. پس پردازش ما از نوع ادراکی است. اما زمانی که کلمات چهار حرفی را با کلمات هم معنی آن‌ها جایگزین می‌کنیم یعنی در واقع معنای آن کلمات را درک کردیم و توانستیم کلمات چهار حرفی را با کلمات هم معنی آن‌ها که پردازش کرده‌ایم جایگزین کنیم. پس پردازش از نوع مفهومی است.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه ۲۳)

۹۶- گزینه ۱»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

(الف) به فرآیند تفسیر و معنابخشی به محرک‌های انتخابی ادراک می‌گویند.

(پ) فرایند «توجه تا تصمیم‌گیری» شناخت نامیده می‌شود.

(ت) پردازشی که علاوه بر ویژگی‌های حسی تحت‌تأثیر ویژگی‌های کیفی قرار دارد، پردازش مفهومی نامیده می‌شود.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مطالعه، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۹۷- گزینه ۱»

(ریحانه قربانپاشی)

منظور از مشتقات تفکر، همان شناخت عالی است که شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری می‌شود، فرایندهایی همچون توجه، ادراک و حافظه را شناخت پایه می‌نامند.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مطالعه، صفحه ۲۲)

۹۸- گزینه ۱»

(آزاده میرزایی)

عبارت‌های «الف»، «پ» و «ت» صحیح و فقط عبارت «ب» غلط است.

(ب) در روان‌شناسی، به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، ریش یا پختگی می‌گویند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۹۹- گزینه ۲»

(آزاده میرزایی)

(الف) دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند.

(ب) به‌طور میانگین، کودک در ۱۵ ماهگی بدون کمک می‌تواند راه برود.

(پ) به شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی، فراخانای زندگی گفته می‌شود.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۴۰ و ۴۱)

۱۰۰- گزینه ۴»

(آزاده میرزایی)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به عامل وراثتی در رشد اشاره دارند، ولی بیت گزینه ۴ «۴» به عامل محیطی در رشد اشاره می‌کند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

عربی، زبان قرآن (۲)

۱۰۱- گزینه «۲»

(قاله مشیرپناه)

«إِنَّ»: قطعاً، همانا، به درستی که (ردّ گزینه «۱») [«که» اشتباه است.] / «أَعْلَمُ»: آگاه‌تر، عالم‌تر (ردّ گزینه‌های «۱» و «۳») [اسم تفضیل است، لذا «می‌داند» در گزینه «۱» و «آگاه» در گزینه «۳» اشتباه‌اند.] / «بِمَنْ»: به کسی که (ردّ سایر گزینه‌ها) [اولاً؛ «من» در این آیه طبق فعل مفرد «ضَلَّ» واضح است که «مفرد» است، ولی در گزینه‌های «۱» و «۴» به صورت «جمع» ترجمه شده، ثانیاً؛ «من» از نوع «پرسشی» نیست، لذا «چه کسی» در گزینه «۳» و «چه کسانی» در گزینه‌های «۱» و «۴» اشتباه‌اند.] / «ضَلَّ»: گمراه (منحرف) شده است (ردّ گزینه‌های «۱» و «۴») [فعل ماضی صیغه «هو» است.] / «عَنْ»: از (ردّ گزینه‌های «۳» و «۴») [«در» اشتباه است.]

(ترجمه، مشابه افتبر نفسک صفحه ۸)

۱۰۲- گزینه «۲»

(آرمین ساعدرپناه)

«أَحْسَنَ زِينَةِ الرَّجُلِ»: بهترین زینت انسان (ردّ سایر گزینه‌ها) / «السَّكِينَةُ» مع إيمان: آرامش همراه با ایمان است (ردّ سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، مورد دوم «اِفْتَبَرْتُ نَفْسَكَ» صفحه ۶)

۱۰۳- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

«لَا يَرْضَى»: راضی نمی‌شود / «أَخِي»: برادرم / «أَنْ يَسْبَ»: که دشنام دهد / «مَنْ»: کسی که / «أَسْخَطَهُ»: او را خشمگین کرده است (او را خشمگین کرد)، او را عصبانی کرده است (او را عصبانی کرد) / «بَحْلَمَهُ»: با بردباری اش / «يَرْضَى اللَّهَ»: خدا را خشنود (راضی) می‌سازد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «برادرم را»، «دشنام دادن» و ترجمه نشدن «ب» در «بحلمه» نادرست‌اند. گزینه «۲»: «برادرم را»، «دشنام دادن» و «راضی می‌شود» نادرست‌اند. گزینه «۳»: «خشنود می‌گردد» نادرست است.

(ترجمه، مشابه تمرین دوم صفحه ۱۰)

۱۰۴- گزینه «۲»

(آرمین ساعدرپناه)

«عَلِمَ» (فعل امر): بدان

(ترجمه، صفحه‌های ۹، ۱۱ و ۱۳)

۱۰۵- گزینه «۱»

(ولی‌اله نوروزی)

در ترازوی اعمال: فی میزان الأعمال (ردّ گزینه «۳» و «۴») / چیزی: شیء / سنگین‌تر: أثقل / از خوی خوب: من الخلق الحسن (ردّ گزینه «۲» و «۳») / نیست: ليس (تعریب، صفحه ۱۱)

۱۰۶- گزینه «۲»

(افشین کریمیان فرد)

ترجمه عبارت: «گونه: صرفاً عضوی از جسم برخی از جسد‌های انسانی است.» (نادرست است).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «خر»: حیوانی که برای حمل کردن و سواری به کار گرفته می‌شود
گزینه «۳»: «کار زشت و ناپسند»: کار بد و زشت
گزینه «۴»: «خودپسند»: انسانی که به خودش بسیار افتخار می‌کند.
(واژگان، برگرفته از تمرین اول، صفحه ۱۰)

۱۰۷- گزینه «۲»

(آرمین ساعدرپناه)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «بهترین برادرانتان کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدیه کرد.»
مفهوم عبارت صورت سؤال و گزینه «۲» مشابه یک‌دیگر هستند.

(مفهوم، صفحه ۷)

۱۰۸- گزینه «۱»

(ولی‌اله نوروزی)

کلمه «مَصْنَع» بر وزن «مَفْعَل» اسم مکان و به معنای «کارخانه» است.
ولی در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «مَبْلَغ»: قیمت، بها / الْمَشَاكِل: مشکلات / مَوَاعِظ: پندها اسم مکان نیستند.

(قواعد، مشابه تمرین چهارم صفحه ۱۱)

۱۰۹- گزینه «۲»

(مریم آقاییاری)

جمع اسم تفضیل «أَكْبَر» بر وزن «أَفَاعِل» و به صورت «أَكَابِر» صحیح است.
(کبائر جمع کلمه «کبیره» است).

(قواعد، صفحه‌های ۶ و ۸)

۱۱۰- گزینه «۱»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«أَهَمَّ» اسم تفضیل / «أُخْرَى» اسم تفضیل

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «أَحْسَنَ»: فعل ماضی باب إفعال / «الدُّنْيَا» اسم تفضیل
گزینه «۳»: «أَخْضَرَ» سبز / «أَبْيَضَ» سفید / أَحْمَرُ قرمز (اسامی رنگ‌ها هستند و اسم تفضیل نمی‌باشند).
گزینه «۴»: «أَكْرَمَ» (گرامی داشت) فعل ماضی باب إفعال می‌باشد / «الأَفْضَلُ» اسم تفضیل

(قواعد، صفحه‌های ۵ و ۶)

فلسفه (۱)

۱۱۱- گزینه «۴»

(نازنین فاطمه هابیلوه صفازاده)

فلسفه علوم اجتماعی، یکی از شاخه‌های مهم فلسفه است. یکی از مسائل مورد توجه فیلسوفان در این شاخه از فلسفه این است که آیا جامعه اصالت و اهمیت دارد یا فرد. اصالت در این معنی، یعنی این که کدام یک واقعی و تأثیرگذار و کدام یک تأثیرپذیر است. سه دیدگاه در این زمینه وجود دارد: اصالت فرد، اصالت جامعه، اصالت هم فرد و هم جامعه؛ که پایبندی به هر کدام، نظرات و آرای متفاوتی را پدید می‌آورد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این گزینه متناسب با دیدگاه دوم و اصالت جامعه است. فرد بیان کرده که هیچ‌گونه جرمی نباید برای فرد مجازات داشته باشد؛ یعنی کاملاً نقش و تأثیر فرد را انکار کرده و همه را متوجه جامعه ساخته است. گزینه «۲»: این گزینه هم متناسب با دیدگاه دوم است. در بیان این فرد، امکان ندارد که در محیطی ناسالم، فردی سالم بماند. یعنی نقش و تأثیر فرد را کاملاً انکار کرده و همه را متوجه جامعه و محیط کرده است.

گزینه «۳»: این گزینه متناسب با دیدگاه اول و اصالت فرد است. فرد بیان می‌کند که مالیات، به هیچ‌عنوان نباید اخذ شود و هر کس در هر شرایطی کاملاً مسئول وضعیت درآمدی خود است. در این دیدگاه، تأثیر شرایط و وضعیت اجتماعی نادیده گرفته شده و تنها فرد را مؤثر می‌داند.

گزینه «۴»: فرد در این گزینه، بیان می‌کند که گرچه مشکلی در محیط وجود ندارد (یعنی تأثیر محیط را پذیرفته)، اما دخترش با این شرایط سازگار نیست (یعنی فرد را هم مهم دانسته است).

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۱۲- گزینه «۲»

(موسی سپاهی)

- موجودات جهان به دو دسته زوال‌پذیر و زوال‌ناپذیر تقسیم می‌شوند: (وجودشناسی)

- درک واقعیت‌های هستی امکان‌پذیر است: (معرفت‌شناسی)

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۱۳- گزینه «۱»

(سیرمهمر شاه آذرکسب)

قطع یارانه افراد ثروتمند، ترجیح منافع جمعی بر منافع فردی است که مبتنی بر سوسیالیسم و اصالت جامعه است.

توضیح نکات درسی:

سوسیالیسم به معنای ترجیح دادن منافع جمعی بر منافع فردی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: این گزاره به نفع کارخانه‌داران است، نه به نفع جامعه که تعداد کارگران در آن بیش از کارخانه‌داران هستند، پس این گزاره مبتنی بر سوسیالیسم نیست.

گزینه «۳»: حفظ جان سربازان در جنگ، به نفع سربازان است، اما کسب پیروزی به نفع کل جامعه است، پس در این گزاره نیز منافع فردی بر منافع جمعی ترجیح داده شده است.

گزینه «۴»: مجاز بودن تردد خودروهای شخصی در همه خیابان‌های شهر از لحاظ دسترسی به نفع دارندگان این خودروهاست، اما به لحاظ آلوده‌شدن هوا به همه ضرر می‌رساند، پس در این جا منافع فردی بر منافع جمعی ترجیح داده شده است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۱۴- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

بخش اصلی فلسفه درصدد بحث و بررسی اصل و حقیقت وجود است و دارای دو بخش هستی‌شناسی (بحث پیرامون احکام عام و کلی هستی) و معرفت‌شناسی (بررسی توانایی انسان در شناخت هستی که یکی از مباحث آن، بررسی ابزار شناخت وجود است) است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، برگرفته از کتاب جامع، صفحه ۱۳)

۱۱۵- گزینه «۴»

(آرمین کرمی زرنری)

گزاره‌هایی که مربوط به اصل و حقیقت وجود هستند و همچنین گزاره‌هایی که در مورد توانایی انسان در شناخت هستی هستند، مربوط به ریشه فلسفه‌اند و گزاره‌هایی که مربوط و منوط به حوزه خاصی از دانش هستند، متصل به شاخه‌های فلسفه یا علوم مختلف می‌باشند که گزینه چهارم بیانگر فلسفه علوم سیاسی است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، برگرفته از «دسته‌بندی» صفحه ۱۲ کتاب درسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۱۶- گزینه «۳»

(کنکور سراسری - اردیبهشت ۱۴۰۳)

بخش ریشه‌ای فلسفه شامل هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی می‌شود. دقت کنید که الهیات یا خداشناسی فلسفی نیز بخشی از هستی‌شناسی است و جدای از آن نمی‌باشد. با توجه به این موضوع باید گفت که گزینه «۳» جواب صحیح تست می‌باشد چون در بخش اول از خداشناسی صحبت شده و در بخش دوم موانع معرفت‌شناسانه رسیدن به خداشناسی فلسفی را به بحث گذاشته است و در نتیجه تماماً در بخش اصلی فلسفه یا همان فلسفه اولی می‌گنجد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بررسی خیر و زیبایی به ترتیب موضوع فلسفه اخلاق و فلسفه هنر محسوب می‌شود، نه بخش ریشه‌ای فلسفه یا متافیزیک.

گزینه «۲»: در این سخن از نوعی وجدان همیشه همراه و ارتباط با عالم مجردات بحث شده که می‌تواند به بحث انسان‌شناسی فلسفی مربوط باشد، نه متافیزیک و بخش اصلی فلسفه.

گزینه «۴»: این گزینه نیز یک مسئله فلسفی انسان‌شناسانه را مطرح کرده و از فانی و میرا بودن بشر سخن گفته است که ذیل بخش ریشه‌ای فلسفه نمی‌گنجد.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۱۷- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

الف) در برنامه‌ریزی اقتصادی و اجتماعی، منافع جمع اولویت داشته باشد ← سوسیالیسم

ب) مصلحت جمع نسبت به مصلحت افراد برتری داده شود ← سوسیالیسم

ج) تأمین‌کننده آزادی فردی باشد ← لیبرالیسم

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۱۸- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت نادرست:

ب) ما با باورهایمان زندگی می‌کنیم و بر اساس آن‌ها تصمیم می‌گیریم و عمل می‌نماییم. (فلسفه و زندگی، برگرفته از کتاب جامع، صفحه ۲۱)

۱۱۹- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

برخی نگرش نادرست درباره جهان و انسان دارند. اینان در انتخاب هدف خود به خطا رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۲۰- گزینه «۴»

(یاسین ساعدی)

عموم مردم در مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشند و نظر می‌دهند؛ درباره خدا، آزادی، اختیار، خوشبختی و رنج. فرق فیلسوف با مردمان دیگر این است که اولاً فیلسوف درباره همین مسائل به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد.

تمثیل غار افلاطون در کتاب جمهوری وی آمده است.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

عربی، زبان قرآن (۱)

۱۲۱- گزینه ۲

(رضا مهری زاده)

«لا أملكُ»: ندارم (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «لنفسی»: برای خودم (رد سایر گزینه‌ها) / «نفعاً و لا ضرراً»: سود و زیانی (رد گزینه «۳») / «إلا ما شاء الله»: مگر آنچه را خدا بخواهد. (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۲۲- گزینه ۳

(رضا مهری زاده)

«تنبعثُ»: فرستاده می‌شود (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «أضواء»: نورها (رد گزینه «۴») / «المصابيح»: چراغ‌ها / «الملونة»: رنگارنگ / «من الأسماك المضئنة»: از ماهیان نورانی (رد گزینه‌های «۱ و ۲») / «تحولُ»: تبدیل می‌کند (رد گزینه «۱») / «ظلام البحر»: تاریکی دریا (رد گزینه «۲») / «إلى نهارٍ مُضيءٍ»: به روزی روشن (رد گزینه «۴»)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۲۳- گزینه ۳

(رضا مهری زاده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «آثار قرینة تاریخیة»: آثار روستای تاریخی ما / «فتجذبُ»: پس جذب می‌کند
گزینه «۲»: «الْفستقُ»: پسته / «المشهور»: معروف، مشهور
گزینه «۴»: «بُحيرةُ»: دریاچه

(ترجمه، ترکیبی)

۱۲۴- گزینه ۲

(مهمبر رضا سوری)

«تنوعُ»: گوناگونی / «معالم»: آثار / «استقرار الوضع الأمني»: ثبات وضعیت امنیتی / «شجعُ»: تشویق کرد یا تشویق کرده است (ماضی را می‌شود به شکل ماضی نقلی هم معنی کرد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «اقدام نمود»: اقدام نموده است (قد+ ماضی: ماضی نقلی) / «قامُ»: اقدام کرد / «ایران»: ایرانی / «شمار»: لیست
گزینه «۳»: «بودند»: زائد است / «روستا»: روستاها / «آنان»: «آن» (بعد اسم اشاره، اگر اسم ال دار بیاید، آن اسم اشاره به صورت مفرد ترجمه می‌شود) / «کشاورزانی»: کشاورزان
گزینه «۴»: «باید ... تألیف گردد»: ناگزیر به نوشتن هستیم / «در آن» (فیها) ترجمه نشده است.

(ترجمه، ترکیبی)

۱۲۵- گزینه ۳

(مهمبر رضا سوری)

فعل در اول جمله به صورت مفرد به کار می‌رود / «پرتوها»: أضواء
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «يُمَكِّنُهُمْ»: یستطيعونَ / «ضوء»: أضواء (نورها)
گزینه «۲»: «يَسْتَطِيعُونَ»: یستطيعُ: زیرا فعل در اول جمله به صورت مفرد به کار می‌رود / «المنورة»: زائد
گزینه «۴»: «يَقْدِرُونَ»: يَقْدِرُ / «لأنوار»: في أضواء / «أعينها»: تحت أعين تلك الأسماك

(تعريب، ترکیبی)

۱۲۶- گزینه ۱

(مهمبر فخران فخریان)

اردک پرنده‌ای است که در خشکی و آب زندگی می‌کند. تعریف ارائه شده مربوط به واژه «بطّ» است و «قطّ» به معنای گربه می‌باشد.
بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: عدم وجود نور: «تاریکی»
گزینه «۳»: دستگاهی برای آگاه شدن از درجه گرمای جسم: «دماسنج»
گزینه «۴»: کسی که در محل فروش داروها کار می‌کند: «داروخانه دار»
(لغات، ترکیبی)

۱۲۷- گزینه ۳

(مهمبر فخران فخریان)

در جواب «لماذا: برای چه»، از «لِ یا لَانَ» استفاده می‌کنیم.
با توجه به معنای عبارت صورت سؤال: «برای چه تعجب می‌کنی؟»
(مکالمه، ترکیبی)

۱۲۸- گزینه ۴

(امیرعلی فخرین)

باید به دنبال گزینه‌ای باشیم که با فعل شروع نشده‌باشد.
تشریح گزینه‌ها:
گزینه «۱»: «يَزِرُ» فعل می‌باشد.
گزینه «۲»: «يَغْفِرُ» فعل می‌باشد.
گزینه «۳»: عبارت «ما قَسَمَ» ماضی منفی است به معنی «تقسیم نکرد» که فعل می‌باشد.
گزینه «۴»: با عبارت «شَمَرَة» شروع شده و به معنی «میوه / نتیجه» می‌باشد که اسم می‌باشد.
نکته: هر گاه در جمله‌ای، فعل داشته باشیم یعنی جمله فعلیه داریم؛ زیرا هر فعلی معادل یک جمله فعلیه است.
(قواعد، ترکیبی)

۱۲۹- گزینه ۱

(امیرعلی فخرین)

اسم مُعرب به اسمی می‌گویند که علامت آخرشان در جمله با توجه به نقشی که در جمله دارند تغییر می‌کند؛ و اسم مبنی به اسمی می‌گویند که علامت آخرش ثابت بوده و با تغییر نقشش هم عوض نمی‌شود.
تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تمامی اسامی معرب هستند.
گزینه «۲»: «ما» و ضمیر متصل «كُم» دو اسم مبنی هستند.
گزینه «۳»: ضمیر متصل «ه» اسم مبنی است.
گزینه «۴»: دو ضمیر متصل «ك» اسم‌هایی مبنی هستند.
(قواعد، ترکیبی)

۱۳۰- گزینه ۲

(امیرعلی فخرین)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کلمه «مُطَهَّر» صفت محسوب می‌شود و صفت باید تابع موصوف باشد پس صحیح آن «مُطَهَّرًا» می‌باشد.
گزینه «۳»: اعراب مفعول منصوب است: «عَيْنُ» مفعول برای فعل «تَدِيرُ» است و صحیح آن «عَيْنُ» است.
گزینه «۴»: اعراب مضاف‌الیه، مجرور است: «الْبَطَّة» مضاف‌الیه برای «جِسْم» است و صحیح آن «الْبَطَّة» است.
(قواعد، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۲)

۱۳۱- گزینه «۲»

(قاله مشیرپناهی)
«إِنَّ»: قطعاً، همانا، به درستی که (ردّ گزینه «۱») [«که» اشتباه است.] /
«أَعْلَمُ»: آگاه‌تر، عالم‌تر (رد گزینه‌های «۱» و «۳») [اسم تفضیل است، لذا «می‌داند» در گزینه «۱» و «آگاه» در گزینه «۳» اشتباه‌اند.] / «بِمَنْ»: به کسی که (رد سایر گزینه‌ها) [اولاً؛ «من» در این آیه طبق فعل مفرد «ضَلَّ» واضح است که «مفرد» است، ولی در گزینه‌های «۱» و «۴» به صورت «جمع» ترجمه شده، ثانیاً؛ «من» از نوع «پرسشی» نیست، لذا «چه کسی» در گزینه «۳» و «چه کسانی» در گزینه‌های «۱» و «۴» اشتباه‌اند.] / «ضَلَّ»: گمراه (منحرف) شده است (رد گزینه‌های «۱» و «۴») [فعل ماضی صیغه «هو» است.] / «عَنْ»: از (رد گزینه‌های «۳» و «۴») [«در» اشتباه است.]

(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۲- گزینه «۲»

(آرمین ساعدپناه)
«أَحْسَنَ زِينَةَ الرَّجُلِ»: بهترین زینت انسان (رد سایر گزینه‌ها) / «السَّكِينَةُ» مع إِيْمَانٍ: آرامش همراه با ایمان است (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۳- گزینه «۴»

(کتاب جامع)
«لَا يَرْضَى»: راضی نمی‌شود / «أَخِي»: برادرم / «أَنْ يَسْبَ»: که دشنام دهد / «مَنْ»: کسی که / «أَسْخَطَهُ»: او را خشمگین کرده است (او را خشمگین کرد)، او را عصبانی کرده است (او را عصبانی کرد) / «بَحَلَمَهُ»: با بردباری اش / «يَرْضَى الله»: خدا را خشنود (راضی) می‌سازد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «برادرم را»، «دشنام دادن» و ترجمه نشدن «ب» در «بَحَلَمَهُ» نادرست‌اند.
گزینه «۲»: «برادرم را»، «دشنام دادن» و «راضی می‌شود» نادرست‌اند.
گزینه «۳»: «خشنود می‌گردد» نادرست است.

(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۴- گزینه «۲»

(آرمین ساعدپناه)
«عَلِمَ» (فعل امر): بدان

(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۵- گزینه «۱»

(ولی‌اله نوروزی)
در ترازوی اعمال: فی میزان الأعمال (رد گزینه «۳» و «۴») / چیزی: شیء / سنگین‌تر: أثقل / از خوی خوب: من الخلق الحسن (رد گزینه «۲» و «۳») / نیست: ليس

(تعریب، ترکیبی)

۱۳۶- گزینه «۲»

(افشین کریمیان‌فرد)
ترجمه عبارت: «گونه: صرفاً عضوی از جسم برخی از جسد‌های انسانی است.» (نادرست است).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «خر»: حیوانی که برای حمل کردن و سواری به کار گرفته می‌شود
گزینه «۳»: «کار زشت و ناپسند»: کار بد و زشت
گزینه «۴»: «خودپسند»: انسانی که به خودش بسیار افتخار می‌کند.
(واژگان، ترکیبی)

۱۳۷- گزینه «۲»

(آرمین ساعدپناه)
ترجمه عبارت صورت سؤال: «بهترین برادرانتان کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدیه کرد.»
مفهوم عبارت صورت سؤال و گزینه «۲» مشابه یک‌دیگر هستند.

(مفهوم، ترکیبی)

۱۳۸- گزینه «۱»

(ولی‌اله نوروزی)
کلمه «مَصْنَع» بر وزن «مَفْعَل» اسم مکان و به معنای «کارخانه» است.
ولی در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «مَبْلَغ»: قیمت، بها / الْمَشَاكِل: مشکلات / مَوَاعِظ: پندها اسم مکان نیستند.

(قواعد، ترکیبی)

۱۳۹- گزینه «۲»

(مریم آقاییاری)
جمع اسم تفضیل «أَكْبَر» بر وزن «أَفَاعِل» و به صورت «أَكَابِر» صحیح است.
(کبائر جمع کلمه «کبیره» است.)

(قواعد، ترکیبی)

۱۴۰- گزینه «۱»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)
«أَهَمَّ» اسم تفضیل / «أَخْرَى» اسم تفضیل

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «أَحْسَنَ»: فعل ماضی باب إفعال / «الدُّنْيَا» اسم تفضیل
گزینه «۳»: «أَخْضَرَ» سبز / «أَبْيَضَ» سفید / أَحْمَرَ: قرمز (اسامی رنگ‌ها هستند و اسم تفضیل نمی‌باشند).
گزینه «۴»: «أَكْرَمَ» (گرامی داشت) فعل ماضی باب إفعال می‌باشد / «الأَفْضَلُ» اسم تفضیل

(قواعد، ترکیبی)